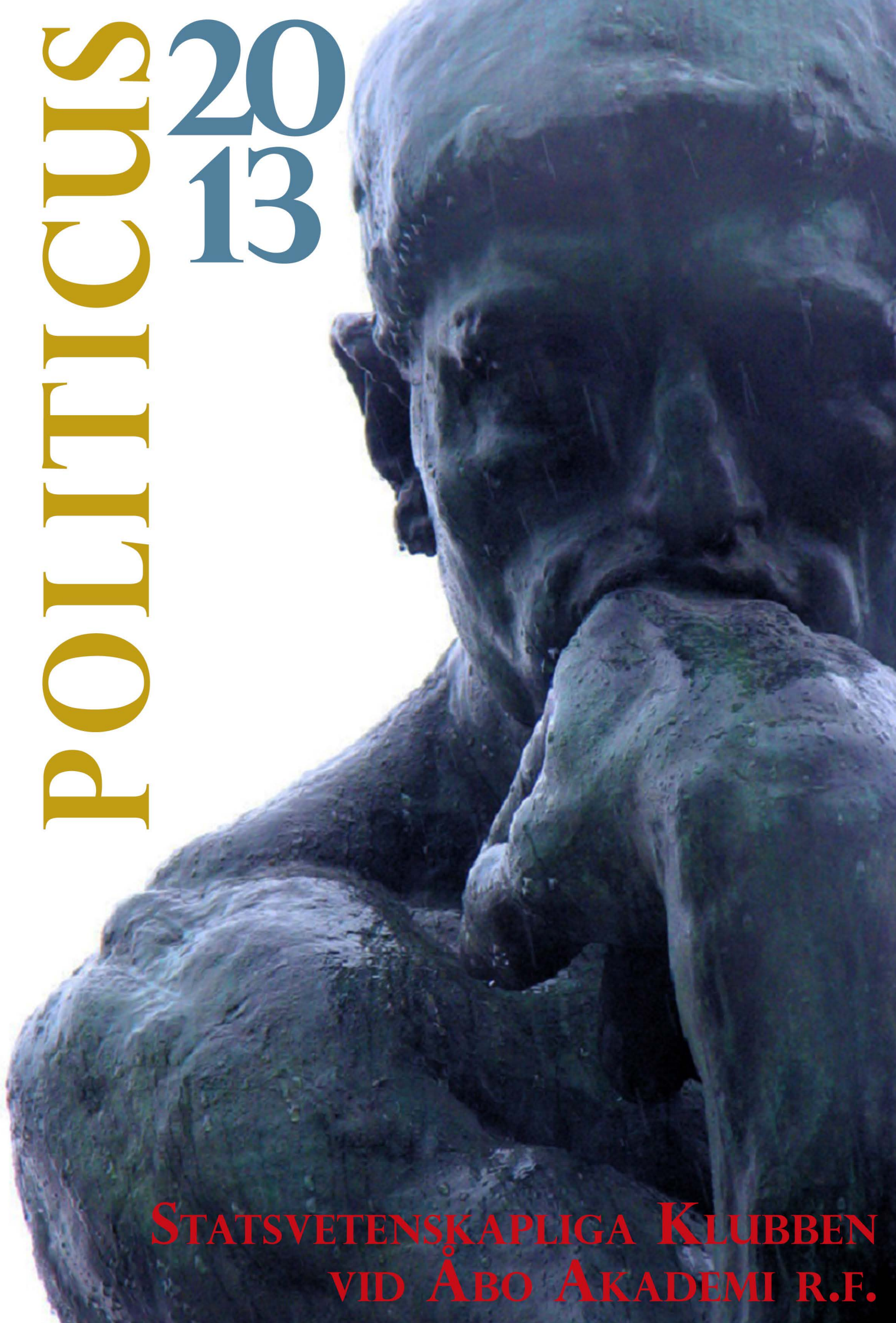

POLITICUS

20
13

STATSVETENSKAPLIGA KLUBBEN
VID ÅBO AKADEMI R.F.

POLITICUS 2013

EN ALLMÄNNYTTIG TIDNING UTGIVEN AV
STATSVETENSKAPLIGA KLUBBEN
VID ÅBO AKADEMI R.F.

ANSVARIG UTGIVARE

Allwar Rondell

REDAKTION

Andreas Skrifvars

Lars Sjöblom

Lotta Metsärinne (chefred.)

Raine Katajamäki

Sandra Lillqvist

Sonja Rosenqvist

Sonja Sunde

GÄSTSKRIBENTER

Annina Troberg

Elli Heikkilä

Johanna Lillqvist

Maria Hokkinen

Mette Nordström

Yrsa Grüne

TACK TILL

Emil Kusnetsoff

Marcus Thörnroos

INTERVJUADE

Charlotta Niemistö

Henrik Wilén

ICCA Krook

Jarmo Kallunki

Monika Antikainen

Representanter från

MK, TSF och Biotica

LAYOUT

Lotta Metsärinne

TRYCK

Juvenes Print

Åbo 2013

INNEHÅLL

REDAKTIONEN	4
LEDAREN	6
90-TALET HAR PRÄGLAT GENERATION Y	7
UNEMPLOYMENT RATE STILL HIGH AMONG IMMIGRANTS IN FINLAND	9
UTBILDNING SOM EXPORTVARA	10
OBETALD PRAKTIK - EN FÖRBANNELSE ELLER EN MÖJLIGHET	11
VARFÖR RÖSTAR VI INTE I EU-VALET?	12
EN UTMANELSE ATT VARA KÄLLKRITISK I USA	14
TYSTA VI GÅ	15
HUR PÅVERKAR DET NYA LAGRUMMET I KONKURRENSLAGEN KESKOS OCH S-KEDJANS VERKSAMHET?	17
HUR TJÄNSTEMÄN FÖRVANDLATS TILL KONSULTERS MARIONETTDOCKOR	18
SNABBLÅN - EN ORSAK TILL SKULDSÄTTNING BLAND UNGA?	20
RECENSION - VÄLFÄRD UTAN TILLVÄXT	22
PENSIONSÅLDERN VÄCKER KÄNSLOR - SAKLIG INFORMATION MINSKAR RÄDSLAN	24
"HERE'S MY BUSINESS CARD"	25
LIVET VID ÅBO AKADEMI - VAR DET BÄTTRE FÖRR?	27
SPECIALFÖRENINGAR STIMULERAR STUDIELIVET	29

Statsvetenskapliga Klubben vid Åbo Akademi r.f.
Kansli: Fänriksgatan 3A 20500 Åbo (ASA-huset), öppet må-to kl. 12-13
Telefon: 044-9487545
E-post: sf@abo.fi
www.sfklubben.com

Läs Politicus i färg på
www.sfklubben.com

REDAKTIONEN

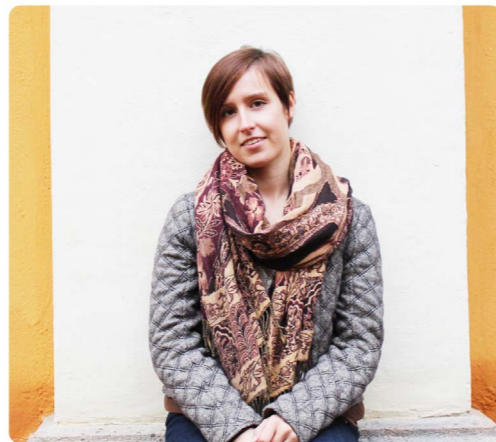
Sonja Sunde

Jag heter Sonja och studerar redovisning, precis som majoriteten av SF-arna. 25 år har jag levt och bott i den vackra staden Åbo och detta är det sjätte året som jag yrar runt i akademikvarteren. På en så lång tid hinner man med en hel del studieliv med allt vad det innebär, men så småningom borde man säkert bli färdig och skaffa sig ett jobb, har jag hört. På min fritid spelar jag volleyboll, som jag tidigare tyckte att inte var en riktig sport men som jag nu fastnat för. Jag slukar med stort intresse allt som skrivs om politik, men som de flesta redovisare är jag lite för praktiskt lagd för att orka lyssna på politikerspråk.

Lotta Metsärinne

Jag heter Lotta och har levt 23 år i min bubbla och vill inte tro att Finland skulle vara annat än gratis utbildning och vacker natur. Till min blåögdhet hör också att tro på det jag läser, vilket i dagens regn av åsikter och undersökningar resulterar i att kappan vänds snabbare än vinden. På min fritid studerar jag hur man bäst förvaltar offentliga tillgångar, men *alas* är jag mera en planerare än en implementerare, vilket också i framtiden kan leda till levande över våra resurser. Offentligt företagande låter lockande, men av principskäl är jag emot korruption. Det har Politicus och jag gemensamt.

Raine Katajamäki

Raine heter jag och jag är femte årets folkrättsstudierande från Esbo. Under min studietid har jag varit aktiv inom studentrörelsen och detta har gjort att jag inte riktigt är ännu på slutrakan av mina studier. Men jag har nog bestämt mig att någon vacker dag göra både rektor och minister Urpilainen glada genom att avlägga examen och bli en duktig skattebetalare. Mycket av min fritid går till att sköta olika förtroendeuppdrag inom Åbo Akademi och studentkåren, men alltid hittar man tid till att umgås med SF-are och övriga kåreniter. Jag tycker också om att spela fotboll och vädra mina tankar genom att jogga. I övrigt kan man säga att jag är intresserad av samhället omkring mig och är inte rädd att ibland också försöka påverka det.

Sandra Lillqvist

Jag heter Sandra och har ännu inte bestämt vad jag vill bli när jag blir stor, så jag samlar kurser från så många av ÅA:s ämnen som möjligt istället för att bestämma mig. Sociologi är ändå det bästa alternativet hittills. Fascinerad av och irriterad över mänskligt beteende, samhällsfenomen och världen överlag. Inbillar mig själv att jag är en person som läser mycket, vilket resulterat i en bokhylla fylld med halvlästa böcker. Litar på största delen av den samhällskritik jag hör, vilket lett till att jag tror att ganska mycket kommer att gå åt helvete i något skede. Vill vara vegetarian, men klarar inte bönor och sojabiffar.

Sonja Rosenqvist

Jag heter Sonja, är född på Tyks och har således bott nästan hela mitt liv i Åbo. Mitt huvudämne är statskunskap och jag är intresserad av allt som händer när och fjärran. Jag är ett barn av världen som har bott i både Spanien och USA och rest till nästan alla världens hörn. Jag är en förespråkare av multikulturalism. Kalla mig romantiker, men jag anser att världen är en helhet där alla dess olika parter endast kan gynna varandra. Jag fascinerad av vad människor kan åstadkomma då de tillsammans arbetar för något. På min fritid är jag en kör- och musiknörd och älskar att sjunga i grupp vare sig det är på sitz eller på konsert.

Lars Sjöblom

Jag heter Lasse och har i 25 års tid läst och hört om allt mellan himmel och jord vad som har hänt i vårt lilla land Finland. Just nu jobbar jag som praktikant i Bryssel, där mitt arbete och min vardag går åt till EU-frågor. För mig är alltså kommissionens högkvarter Charlemagne en granne (bor nästan en stenkast från Rond-point Schuman), vilket är orsaken till att jag tycker att kritiken om att EU är "långborstistan" är obefogad. För övrigt tycker jag att medlemsstaterna borde göra mera för att skapa tillväxt i Europa, istället för att bara säga vackra ord på toppmöten. Dessutom är jag en federalist, och tycker att överstatlighet är huippujuttu samt att nationalism är livsfarligt.

Andreas Skrifvars

Jag heter Andreas men har kallats Ändy under hela min studietid. Mina 24 intressanta år har jag spenderat i Åbo och kommer troligen att fortsätta med 24 år till. Jag är ekonomistudent men märkväl inte tråkig, utan har alltid något extra på gång. Om man inte ser mig plugga nationalekonomi i ASA är jag nog ute och rör på mig. Sporten är en viktig del av min annars väldigt begränsade fritid. Jag är förespråkare av fri marknad och oreglerad internationell handel och har läst flera böcker av min favoritekonom Paul Krugman. Övrigt så gillar jag att utveckla mina språkkunskaper så därför läser jag en del tyska och spanska.

LEDAREN

Politicus utkom första gången år 1938 och trots en lång historia upplever jag att den inte är anknyten till alltför många traditioner, förutom då formatet, vilket gjort arbetandet med Politicus mycket givande.

Som samhällsvetare ska man kunna tänka kritiskt, det är det vårt universitet också vill av oss, det behövs "människor som kan tänka kritiskt och analysera det som sker".

Utan att desto vidare ha ÅA:s utbildningsmål i tankarna, vill vi med artiklarna i årets Politicus lyfta fram saker som redaktionen, med kanske lite naiva men relativt färsk hjärnor, går och funderar på.

Media har en betydande roll för samhällsvetare. Såklart spelar nyheter också en stor roll för andra än oss, men för att vi genom vårt samhällsliga intresse intresserar oss för allt från pensionsdiskussioner till fenomen i sociala media och alkoholpolitik, är nyheter en viktig del av både studier, jobb och fritidsintressen.

Och vem levererar dessa nyheter om inte massmedierna?

Kritiskt tänkande, massmedier... ni ser vart jag är påväg.

Det är inte alltid lätt att hitta rätt bland nyheter och icke-nyheter, hur kan man lita på att de är pålitliga? Det kan man kanske inte heller, därför ska vi ha kunskap om kritiskt tänkande, därför ska speciellt vi som påverkar nyheterna ha kunskap om kritiskt tänkande.

Jag säger inte att vi är specifikt journalister, men pressmeddelanden, intervjuer, rapporter, utlåtanden, artiklar, insändare, bloggtexter, tweets, dem producerar också vi.

Att ta i beaktande alla olika vinklingar på ett discussionsämne är kanske omöjligt, det är inte heller det vi strävat efter i årets upplaga av Politicus, men vi vill gärna generera tankar hos er genom att presentera våra.

Läs dem med en allvarlig glimt i blicken.

Lotta Metsärinne
Chefredaktör

90-TALET HAR PRÄGLAT GENERATION

Otåliga och flyktiga i arbetslivet.

Individualister.

Ständig strävan efter att förverkliga sig själv. Stort behov av bekräftelse. Att ana-

lysera generation Y och deras egenskaper har aldrig varit så populärt som nu. Med en snabbsökning på Google får man snabbt fram miljontals artiklar och diverse analyser av dagens unga vuxna och deras beteende i arbetslivet. Med en ännu snabbare överblick kan man också konstatera att kritiken inte är genomgående positiv. Men hur betar sig då egentligen generation Y i arbetslivet?

Charlotta Niemistö är postdoktoral forskare inom företagsledning och organisation vid Hanken och har bland annat forskat om generation Y och generationsfrågan på arbetsmarknaden.

- "Vissa faktorer som kännetecknar den här generationen är globala, men man kan egentligen inte tala om att det skulle finnas en enhetlig, global generation Y. Till denna generation hör unga födda på 80- och 90-talet, senast 1995. Ungdomar födda efter 1995 har av naturliga skäl inte tagits med i min undersökning, eftersom största delen av dem ännu inte är ute i arbetslivet. Men en generation definieras inte endast av de årtal som de är födda, utan vad som är viktigare är egentligen betydande samhällsliga händelser och fenomen som generationen upplevt. Ur ett finländskt perspektiv kan man säga att det som vår generation Y har gemensamt är att de vuxit upp under och i efterdyningarna av 90-talets depression."

Niemistö berättar att det egentligen var en slump att hon började forska om generation Y. Hon höll på med en helt annan case-undersökning, där hon undersökte arbetstagares möjlighet att kombinera jobb och familj. Generationsfrågan dök upp på vägen. Det framgick att cheferna hade noterat generationsfrågan,

Intervjuad:
Charlotta Niemistö

men att det fortfarande var ett stort frågetecken vad man skulle göra åt saken.

På vilket sätt har då depressionen på 90-talet påverkat generation Y:s inställning till arbetslivet?

- "Generation Y har växt upp under helt andra förutsättningar än sina föräldrar, som tillhör de tidigare generationerna, Baby Boomers och generation X. De generationerna slets i praktiken ut ur universiteten och in i arbetslivet. 80-talisterna däremot växte upp i ett samhälle som var präglad av arbetslöshet och inbesparingar. Skolorna påverkades också av dåliga tider och sämre ekonomi. Detta påverkade mycket hur den här generationen skulle komma att förhålla sig till arbetslivet."

Det är tydligt att unga vuxna som träder in på arbetsmarknaden idag har helt andra förväntningar än vad generationen före dem hade. Detta kan naturligt nog leda till krockar mellan den yngre och äldre generationen på arbetsplatsen. Inom ramarna för sitt forskningsprojekt har Niemistö intervjuat chefer och andra överordnade inom olika företag. Bland den negativa kritik som kommit fram gentemot generation Y finns bland annat brist på lojalitet mot företaget och kortsiktighet. Generation Y har en större hunger att uppleva saker snabbt och är dessutom vana med mycket feedback.

- "Dagens unga vuxna som vuxit upp under osäkra ekonomiska tider sitter inte och väntar på att saker ska hända, utan går vidare. Man förväntar sig också mera flexibilitet från arbetsgivarna. Det ska exempelvis vara möjligt att kunna ta ledigt från jobbet i ett halvår för att åka utomlands och jobba med ett välgörenhetsprojekt."

Generationsfrågan har visat sig vara mera aktuell inom kunskapsintensiva branscher än inom så kallade traditionella branscher. Inom kunskapsintensiva branscher är en

arbetstagares kunskap en värdefull tillgång och cheferna kan tänka sig att vara mera flexibla för att hålla kvar en expert inom företaget. Inom mera traditionella branscher, som exempelvis handelsföretag, upplever däremot också arbetstagarna sig själva som mera utbytbara. Det finns alltid nytt folk som kan komma in istället för en själv.

Hur ska små företag med några få anställda ha möjlighet att vara flexibla utöver det vanliga?

- "Naturligtvis är det svårt för små företag att vara så här flexibla som i exemplet med ett halvt års ledighet, ifall ens möjligt. Men det är nog ändå i den riktningen som företagen är på väg. Men det finns också andra saker som anställda värdesätter inom arbetslivet. Möjligheten till distansarbete är något som många efterfrågar idag."

Exemplet som tidigare nämndes med att ta ledigt i ett halvt år ska inte tolkas som att generation Y inte skulle vilja jobba. Tvärtom, unga vuxna idag jobbar myck-

et och långa dagar. Därtill är man ständigt uppkopplad, vilket har både goda och dåliga sidor. Niemistö menar att de flesta unga idag är bättre på teknik än sina chefer och dessutom uppfostrade till ett kritiskt tänkande. Då är det lätt att man inte förstår arbetsgivarsidan, som menar att man inte kan jobba hemifrån "för att det inte fungerar så". Ett typiskt exempel på en konflikt som kan uppstå mellan den äldre och den yngre generationen.

- "Flexibilitet är viktigt för unga idag. Lön och löneförhöjningar spelar däremot inte en lika stor roll längre. Det finns andra faktorer som är viktigare, som exempelvis balansen mellan jobb och fritid."

Slutligen betonar Niemistö att Y-generationens beteende på arbetsmarknaden inte är på något sätt orimligt. Diskussionen om ungas lojalitet borde också ses på ett mer nyanserat sätt. På vilken nivå befinner sig till exempel arbetsgivarnas egen lojalitet mot sina anställda?

Text: Sonja Sunde

UNEMPLOYMENT RATE STILL HIGH AMONG IMMIGRANTS IN FINLAND

Text: Elli Heikkilä
Research director
Institute of Migration

The position in the labour market is a central indicator of the social status of immigrants and ethnic groups and employment is thus the foundation for successful integration for immigrants. Both in Finland and in other industrialized countries, it is more difficult for immigrants to find work than for the native population and the result is that the former often have many times higher unemployment rates than the latter.

The employment rate for immigrants has improved with the economic cycles in Finland. For example, during deep economic downturn in 1994 the unemployment rate for foreigners was 53 percent and for total population 17 percent in Finland, i.e. three times higher rate for the former. The unemployment rates in 2011 were for foreign citizens 22 percent and for Finnish citizens 9 percent. There are huge differences in unemployment rates by citizenship: unemployment rate for Estonians has been 11 percent, for Russians 33 percent and for Somalis even 66 percent in 2011.

Immigrants tend to be concentrated in certain branches of activity and immigrant employment sectors show some gender differences in the 2000s.

Trade has been the most important sector to employ both immigrant men and women. Finance, insurance, real estate and business activities -sector has especially employed men. For women, education and research have been important, and also employment in health and social work. Transport and communication and construction sectors have been important for immigrant men. Industry has employed many men, and manufacture of electrical machinery has been especially important.

It is clearly seen that the proportion of the employed has grown with better education among both males and females. When looking at entrepreneurship, 11 percent of employed Finns have been entrepreneurs in 2011 but among Turks it is very common: 38 percent of employed Turks have been entrepreneurs.

According to Statistics Finland, foreign citizens have had lower salaries than Finnish citizens in 2011. Surprisingly, the difference in salary level is getting higher according to rising of educational level. For example, those foreigners who have doctoral education have earned on average only 78 percent of Finnish doctoral educated persons' salary level.

Another phenomenon to be aware is that immigrants are sometimes ready to take a job not corresponding to their education just to get the first step to labour markets and through it to integrate into the society. Learning Finnish or Swedish language is an essential key factor for successful entering to the labour market.

Migration decisions are often linked to economic opportunities. Economic migrants move to the host country because they want to improve their own opportunities.

Migrants are unlikely to return home unless they believe their prospects there are substantially better. Immigrants who intended to immigrate permanently are much less likely to return home for example during recession. Also strong family ties in the host country will discourage return migration. It is worth to notice that many work in sectors such as health and social services and education that are not traditionally cyclical.

Finland will need immigrants to compensate for the labour deficit due to baby-boom generation having left the workforce during this decade. Finland needs immigrants for a variety of sectors, and competes for them with other ageing societies. In population age structure, the share of persons aged 20-44 is clearly greater among foreign citizens than among Finnish citizens. The immigrants are thus in a favourable working-age.

Du kan lyckas!

Med lite hjälp av Vännerna

Svenska folkskolans vänner

SFV är en opolitisk förening, som i 130 år jobbat för bildning på svenska i Finland. Kanske du kan uppnå ditt mål, eller förverkliga dina drömmar med lite hjälp av Vännerna?

Du hittar oss på sfv.fi, på Facebook, Twitter och YouTube. Eller ring oss på 09-6844 570. sfv@sfv.fi

Bli medlem! Årsavgift endast 10 euro. Som medlem får du vår kulturtidning Svenskbygden och vår populära årsbok SFV-kalendern.

- SFV tar emot donationer och testamenten och ger gratis sakkunnig hjälp -

UTBILDNING SOM EXPORTVARA

Den 15 augusti 2013 sa den nyligen utsedda undervisningsministern Krista Kiuru (sd) i Turun Sanomat att utbildningsexporten kan ge ekonomisk tillväxt för statens ekonomi. Hon medgav att det är svårt att uppskatta volymen för den finska utbildningsexporten, men att det finns olika beräkningar som varierar mellan några miljoner euro till flera hundra miljoner.

För att utreda detta tillsatte ministern en arbetsgrupp ledd av Päivi Lipponen (sd). I skrivande stund har denna arbetsgrupp inte ännu gett ut sin rapport, men arbetet borde vara färdig vid utgången av oktober 2013.

Från ministeriets pressmeddelande (Lipponen vetämään koulutusviennin kehitystyötä, 15.8.2013) kan man läsa att faktorer som bromsar utvecklingen av utbildningsexporten är föråldrade arbetsmetoder och stödfunktioner, högskolornas knapphändiga insatser på utvecklandet av exportvaran, produktifiering samt svaga kunskaper om företagsekonomisk verksamhet. Alla är säkert eniga om att man inte kan sätta hemska mycket vikt på dessa orsaker, eftersom högskolorna, som ska föra Finland framåt genom upplysning, inte kan fastna på dylika hinder.

Det riktiga hindret för utbildningsexporten kommer fram sist på listan: "Därtill utgör begränsningar i lagstiftningen gällande avgiftsbelagd utbildning som leder till en examen hinder för utbildningsexport." Den här meningen är kärnan för arbetsgruppens arbete. Här kommer också tydligt fram det som ministeriet menar med ordet utbildningsexport. Ingenting går ut ur landet,

utan studerande från tredje länder (m.a.o. utanför EU- och EES-området) kommer hit till Finland och betalar för sin utbildning.

I rapporten som det Nordiska ministerrådet beställde från konsultföretaget Oxford Research (Oxford Research A/S, December 2012, *Tuition fees for international students*) framkommer att antalet studerande från tredje länder har minskat drastiskt efter att Sverige och Danmark tog i bruk terminsavgifter för studerande från tredje länder. Samtidigt uppstod stora kostnader för universiteten på grund av nya administrativa uppgifter. Tilläggsfinansieringen krävdes också för marknadsföringen av dessa utbildningar och för att upprätta av ett stipendiesystem.

Här i Finland pågår också ett försök för att införa dylika läsarsavgifter, men försöket har redan nu visat sig vara misslyckad. Eftersom bara en handfull av de studerande som här i Finland började studera på dessa avgiftsbelagda utbildningar själv har betalat hela läsarsavgiften på kring 8000 euro, har inte universiteten fått märkvärda intäkter från dessa program.

Förra året debatterade Finlands riksdag ledamot Arto Satonens (saml) lagmotion (LA 91/2012 vp) om att införa terminsavgifter för studerande från tredje länder. Argument som kom fram i debatten var bl.a. hur viktig utländsk arbetskraft är för Finland. Ytterligare konstaterades att det i Sverige och Danmark visat sig att antalet studerande från tredje länder igen är på väg uppåt. Ingen vet emellertid om antalet utländska studerande kommer att öka till samma nivå som före införandet av terminsavgifter. Det finns också

en viss oro över att införandet av terminsavgifter bara är första etappen innan man börjar ta terminsavgifter också av inhemska studerande.

Det som också kommer fram i Elli Heikkiläs artikel tidigare i denna tidning är det att endast genom att sätta en prislapp på en högre utbildning kommer vi inte att få en högutbildad utländskt arbetskraft att söka sig till Finland och att göra en lång arbetskarriär här.

Tvivelaktigt är också det hur införandet av terminsavgifter överhuvudtaget står i linje med de målsättningar som är fastställda i undervisningsministeriets internationaliseringsstrategi (*Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia 2009 – 2015*, Opetusministeriön julkaisuja 2009:21). Flera långsiktiga åtgärdsförslag be-

hövs. På samma linje är också Finlands studentkårers förbunds (FSF) högskolepolitiska sekreterare Jarmo Kallunki.

Enligt honom har FSF under de senaste åren arbetat mycket för en ökad internationalisering på hemmaplan och hur högskoleutbildningen bättre kan förbereda både inhemska och utländska studerande inför arbetslivet.

Senast nästa vår förväntas riksdagen nästa gång diskutera det här temat och troligen också då vidta mera konkreta åtgärder. I vänta på en livlig samhällsdebatt om Finlands arbetspolitik, den ekonomiska försörjningskvoten och migrationsfrågor.

Text: Raine Katajamäki

OBETALD PRAKTIK – EN FÖRBANNELSE ELLER EN MÖJLIGHET?

Text: Johanna Lillqvist

Obetald praktik är ett främmande koncept för många finländare, men kutym på många håll i världen. I storstäder så som New York och London förväntas unga arbeta obetalt en tid för att uppnå status som fullt anställd med lön.

Obetald praktik blir allt vanligare även på andra håll, i EU:s huvudstad, Bryssel, är praktikantskaran enorm och många av dessa unga, aspirerande beslutsfattare arbetar obetalt. Men är obetald praktik ett problem eller borde unga se praktiken som en möjlighet, som ett första steg in i arbetslivet?

Det finns många positiva sidor med praktik: man får sin första inblick i det riktiga arbetslivet, får erfarenhet, utvecklas och skapar viktiga kontakter. I ekonomiskt tuffa tider är obetalda praktikplatser ett verktyg för arbetsgivare att fortsättningsvis anställa ny arbetskraft.

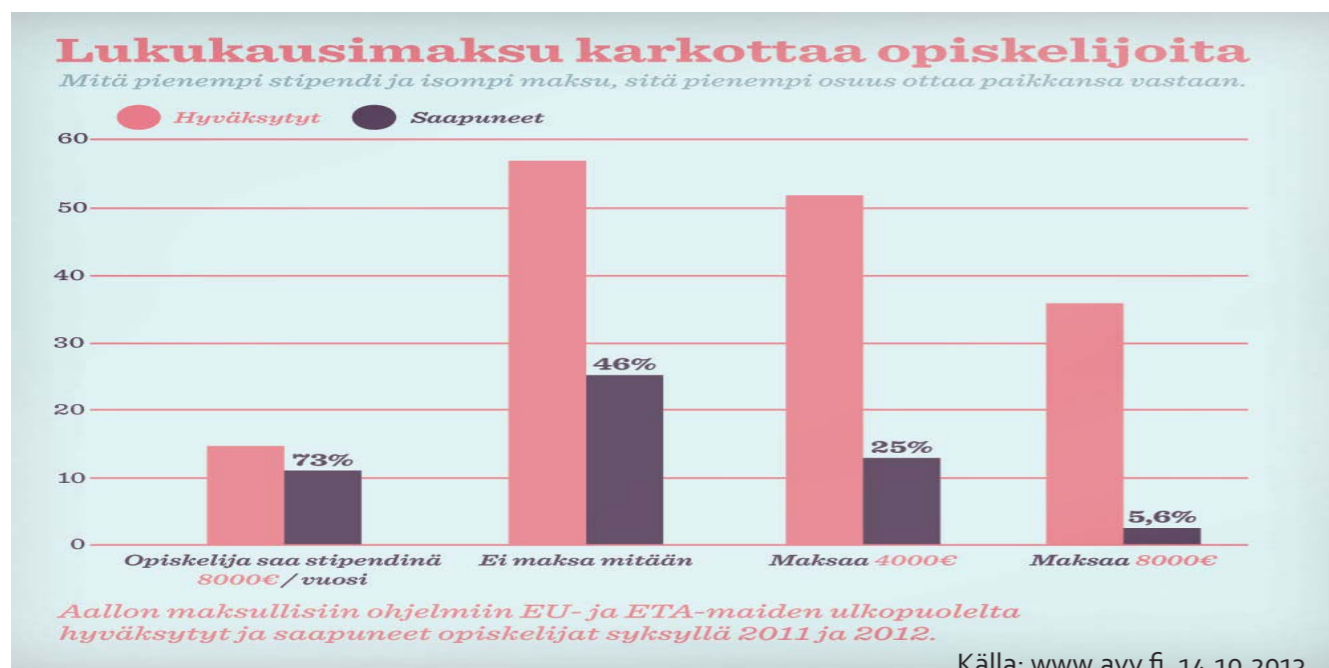
Eftersom praktikanter inte får lön, kan arbetsgivaren även ge flera unga vuxna en chans, i stället för att anställa en eller två personer med full lön. Många praktikanter har även möjlighet att räkna in praktikperioden

i sina studier. Ser man obetald praktik ur detta perspektiv, verkar problemet inte fullt så allvarligt.

Tyvärr är många obetalda praktikanter vardag inte så perfekt. De lyckliga, som får bidrag från fonder eller andra instanser, lever på minimala inkomster. De som inte får detta, får gräva i plånboken, eller kan möjligtvis låna av givmilda föräldrar.

Den ekonomiska aspekten av obetald praktik betyder att många jobbar på sidan om sin arbetsdag eller lever på skuld. Obetald praktik exploaterar inte endast de unga vuxna som jobbar hårt, utan skapar även ett orättvist system, där endast de med ekonomiska resurser har möjlighet att acceptera en obetald praktikplats. De med ekonomiska svårigheter blir därmed i ett tidigt skede i en sämre position än andra på den framtida arbetsmarknaden.

Vissa arbetsgivare exploaterar obetalda praktikanter, praktikanter förväntas jobba långa arbetsdagar och i vissa fall även veckoslut, allt i hopp om att få ett gott arbetsintyg i slutet av det hela. Många praktikanter arbetar utan kontrakt, ledigheter eller försäkringar.

Ytterligare ett stort problem är att företag och institutioner anställer praktikant efter praktikant, utan minsta avsikt att förse praktikanter med möjligheter till befordran till betalda positioner. Detta skapar ett system där praktikanter ersätter heltidsanställda. Därmed försvinner alla "ingångsjobb", det vill säga jobb som är till för nyligen utexaminerade med mindre arbetserfarenhet. Detta leder till att utexaminerade magistrar tvingas gå från en obetald praktik till en annan, utan möjlighet att hitta ett "riktigt jobb".

Problemet med obetald praktik är strukturellt. Obetalda praktikanter ersätter anställda i ett ojämnt system där endast de bemedlade har möjlighet att bryta sig in i arbetslivet. Samtidigt försvaras systemet med att det fungerar på andra håll i världen.

För att förhindra exploatering av unga vuxna, i desperat behov av arbete i ekonomiska kriser, borde

ett regelverk framställas på Europeisk nivå, eftersom nationella lagar lätt kan kringgås i internationella förhållanden. Detta regelverk finns redan i form av ett förslag över en kvalitetsstadga för praktikplatser utarbetad av Europeiska parlamentet. Frågan är bara när denna stadga kommer i kraft?

Än så länge finns den politiska viljan inte, eftersom anständiga anställningsförhållanden skulle kräva signifikanta ekonomiska resurser från arbetsgivarens sida. Ett försiktigt första steg vore möjligtvis att se till att alla praktikanter är försäkrade och möjligtvis får en lunchförmån eller sin hyra betald på arbetsgivarens bekostnad.

Tills dess, får vi obetalda praktikanter, i Bryssel och på andra håll, endast hoppas på ett suveränt arbetsintyg, goda kontakter och möjligtvis en lite bättre möjlighet att en dag få det där kända "riktiga jobbet".

Skribenten studerar statskunskap vid ÅA och är praktikant vid FN:s regionala informationskontor för Västeuropa i Bryssel.

Om så där sju månader kommer det igen att vara ett val i Finland. Då skall det väljas 13 ledamöter till Europaparlamentet, där de kommer att jobba i både Bryssel och Strasbourg. Detta val är ytterst viktigt för oss medborgaren på grund av en orsak.

Under de senaste 20 åren har Europaparlamentet fått allt mera lagstiftningsbefogenheter i en mängd områden, och sedan Lissabonfördraget kan parlamentet lagstifta i rättsliga och inrikesfrågor, det vill säga migration, polissamarbete och straffrättslig samarbete, samt i koor-

dineringsområden såsom kulturfrågor och sociala frågor. Konsumentskydd, miljövård och energiförsörjning är områden där parlamentet har lagstiftat om många förordningar och direktiv. Dessutom sägs det att 70 procent av vår finska lagstiftning härstammar från EU-rätten.

På samma gång som befogenheterna har ökat, har valdeltagandet minskat i hela Europa. När Europaparlamentsvalet hölls första gången i Finland var valdeltagandet 57,6 procent, vid valet 1999 var siffran 30,9 procent! I det senaste valet år 2009 var valdeltagandet 40,3 procent. Det genomsnittliga valdeltagande i hela EU var efter samma val 43 procent, så Finland ligger knappt under denna siffra.

Ur en demokratisk synvinkel är det här en problematisk situation. Ett parlament med så många befogenheter har svårt att vara trovärdig med så lågt valdeltagande. Varför röstar människor inte?

En av orsakerna är säkert medborgarnas attityder mot och kunskap om Europeiska Unionen. Enligt Eurobarometern 2013 har det allmänna förtroendet för Europeiska Unionen minskat något, men det är ändå högre än medborgarnas förtroende för sina respektive länders regeringar.

Medborgarna har i allmänhet en neutral bild av EU. Dessutom vet en majoritet att Europaparlamentarikerna väljs genom direkta val, ändå tror 29 procent att det inte är sant.

En annan orsak kunde vara vilka frågor som medborgarna bryr sig mest om. Den senaste Eurobarometern visar att medborgarna oroar sig mest för arbetslöshet, höga priser och inflation. Alla dessa frågor hör fortfarande till medlemsstaternas befogenheter, medan parlamentet har en mycket liten roll i dem.

En annan förklaring kunde vara medias bevakning av EU-frågor. När nyheterna rapporterar något om EU är det främst om Europeiska rådets toppmöten i Bryssel, därifrån det ofta rapporteras från en nationell synvinkel. Dessutom är nyheterna en hel del koncentrerade och förenklade, exempelvis berättas det som ett faktum att Finland är en nettobetalare till EU:s mångåriga budget, men däremot förklaras det inte varför Finland är nettobetalare och vilket egenvärde budgeten ger oss medborgare. Det är mycket sällan som medierna skriver om eller sänder aktuella frågor i exempelvis Europaparlamentet eller om ett förslag som kommissionen just har kommit fram med.

Svaveldirektivet blev ett hett nyhetsämne precis efter att parlamentet hade röstat om det, vilket också gav en falsk bild om att EU var bakom direktivet. Sanningen är att direktivet var en följd av ett beslut som togs

av IMO, alltså internationella sjöfartsorganisationen, och EU var juridiskt förpliktad att anta ett direktiv om saken, eftersom det hör till unionens befogenheter.

Ur en demokratisk synvinkel är det här en problematisk situation.

Det låga valdeltagande hjälper inte till att lösa EU:s så kallade demokratiunderskott. Så vad kan göras?

En lösning kunde vara att medierna, speciellt statliga medier som Rundradion skulle satsa mera på EU-bevakningen. Idag har varje finländsk TV-station bara en korrespondent i Bryssel, där exempelvis MTV3:s Helena Petäistö också har ansvar för att bevaka nyheter i Frankrike. YLE kunde gott satsa på att ha flera korrespondenter, kanske från man varje avdelning i Böle kunde skicka iväg en anställd till Bryssel.

En annan lösning kunde vara att fördjupa integrationen, det vill säga att ge unionen mera befogenheter i ekonomiska ärenden och sys-sättningspolitik. Då skulle parlamentet ha en större roll i beslutsfattandet. Fortfarande har man inte exempelvis gjort beskattningsfrågor till en delad befogenhet, och man kunde fundera ifall man skulle fatta beslut om energibesättning med majoritetsbeslut istället för enhällighet.

Dessutom kunde man också göra en allmän satsning i Finland för att få folk att rösta, eftersom det även finns lågt valdeltagande i riksdagsvalet.

Text: Lars Sjöblom

EN UTMANING ATT VARA KÄLLKRITISK I USA

Mediefältet i USA kan vara en utmaning, om man är van vid att TV-kanaler åtminstone försöker ge en mångsidig bild av verkligheten. Men det är också den enorma mängd av information som finns därute idag som ställer nya krav, inte bara på journalister utan också på publiken, skriver YLEs korrespondent i Washington, Mette Nordström.

Text: Mette Nordström

När kvällen kommer här i USA är det de inofficiella propagandaministrarna som tar över. För här tittar vi inte på aktualitetsprogram i TV där reportage avlöser varandra om olika utmaningar i samhället. Det beror helt enkelt på att det inte finns reportage att titta på, och inte aktualitetsprogram för den delen heller. Åtminstone inte sådana som vi är vana vid i Norden.

Jag kallar dem propagandaministrar, och då menar jag alla de olika TV-profiler som har sina egna program där de hämningslöst basunerar ut sina åsikter på de klart subjektiva nyhetskanalerna.

MSNBC hejar på demokraterna och Obama, medan Fox News hejar på republikanerna och rackar ner på Obama, för att nämna de två mest uppenbara motpolerna. Det är TV-profiler som varvar långa monologer med studiogästers lämpliga åsikter. Och det handlar oftast om det politiska rävspelet i Washington, och väldigt lite om det verkliga livet ute bland medborgarna. Förutsatt att det inte har skett en naturkatastrof eller ett skottintermezzo, för då finns det genast en beställning på hjältehistorier.

Det har skrivits och forskats en hel del i hur lanseringen av Fox News för 17 år sedan drev nyhetskanalerna i den här riktningen. Som amerikansk mediekonsument måste man idag sannerligen veta vad man tittar på. Och vet man inte det så kan det gå som en forskning från år 2010 visade, d.v.s. att de som tittar på Fox News är de mest vilseledda. (*Misinformation and the 2010 Election - A Study of the US Electorate*. WorldPublicOpinion.org, 2010)

Men det finns förstås också utrymme för mycket annat i det gigantiska amerikanska medielandskapet. Som t.ex. de mycket förtjänstfulla faktakontrollanterna Fact Checker vid Washington Post, PolitiFact vid Tampa Bay Times och FactCheck.org vid universitet i Pennsylvania.

De dissekerar olika politikere och lobbyister påståenden och ger sedan sin dom. Speciellt under presidentvalet hösten 2010 var deras insatser ovärderliga, men de är också nu till stor hjälp i olika samhällsfrågor.

Det dröjer förstås en viss tid innan faktakontrollanternas dom faller, och man kan ju fråga sig om vanliga nyhetskonsumenter faktiskt bemödar sig om att i efterhand kolla upp hur det egentligen förhöll sig.

Eftersom snabbhetskriteriet inte ger nyhetsjournalister så mycket tid för annat än att upprepa det som har sagts, så finns det en uppenbar risk för att en hel del osanningar lever vidare. Därför skulle det vara viktigare än någonsin att alla redaktioner har tid för den grävande och reflekterande journalistiken.

När jag började jobba som utrikesreporter fick jag lära mig vad de olika nyhetskällorna stod för. Vilken nyhetsbyrå som var snabb men lite slarvig i faktauppgifterna, vilken som var långsam men trovärdig, och alla de källor som fanns där mittemellan och som eventuellt representerade någon eller något. Vi försökte bedöma tillförlitligheten i det som rapporterades just då, och när vi hade samlat på oss tillräckligt med information kunde vi gå ut med nyheten.

Det var ingen garanti för att det blev rätt, men det var en seriös insats för att det skulle bli det.

Idag finns det ett ständigt växande informationsbrus från en hisnande mängd olika aktörer, och det verkar som om snabbheten är det viktigaste kriteriet, på trovärdighetens bekostnad. Bit för bit har en enorm informationspotential öppnat sig för oss, på gott och ont.

För gammelmmedia är det en utmaning att hänga med i de sociala mediernas takt, utnyttja de nya källorna, men samtidigt också värna om en hög journalistisk nivå.

Därför är det inte bara journalister som ska kunna sin källkritik, också publiken borde klara av att ifrågasätta den stora mängden information som strömmar in.

TYSTA VI GÅ

Dramat med Jemengisslan är över och yrkesmilitären Atte Kaleva med Nesteanställd fru kom lyckligen hem.

Man kan fråga sig om det är rimligt att vanliga turister som blivit av med pengarna utomlands måste betala tillbaka hemresan åt staten medan två personer med specialkunskap om riskerna med att resa till Jemen och dessutom med så många varningar på fickan att de bildligt talat putade ut, inte behöver betala ett rött öre.

Det handlar inte om att UM ska spara på pengar eller personresurser. Det är helt självklart att UM ska göra precis som man gjorde och göra sitt yttersta för att få de kidnappade hem oskadda.

Text: Yrsa Grüne
journalist

Mot bakgrunden av varningarna, den obefintliga forskningsplanen för en avhandling och framför allt den kunskap man kan förutsätta att dessa personer besitter om området, är ändå det lite svårt att se dem som offer för annat än sin egen grova felbedömning. Det medgav Atte Kaleva när paret sent omsider ställde upp för pressen.

Många prominenta journalister valde också att se paret Kaleva som offer och i vissa fall rentav som hjältar. Men hur ser vi journalister då på oss själva och vår roll i dramat? Myndigheterna bad oss tiga och det gjorde vi. Snällt och lydigt som knähundar. Så enkelt är det emellertid inte.

Innan dramat fick sin upplösning framträdde två journalister som med goda skäl kan betraktas som representanter för analytisk och erfarenhetsbaserad journalistik på Paasikivisamfundets möte. Det var Unto Hämläinen, redaktör vid Helsingin Sanomats månadsbilaga Kuu-kausiliite och Yle:s utrikeschef Reijo Lindroos och temat för diskussionen gällde utrikesjournalistikens framtid i medierna.

Det är ett alarmerande drag att flera mediehus drastiskt dragit ner på utrikesbevakningen, en utveckling som föreningen Ulkomaantoimittajat ry – Utrikesredaktörerna rf följt med med stigande oro.

HS och Yle kan stoltsera med att ha behållit ett hyfsat nät av korrespondenter, det vill säga anställda som rapporterar med en annan trovärdighet än vad frilansar med oregelbundna nedslag klarar av.

Hbl har en enda fast korrespondent, Matts Lindqvist, stationerad i Stockholm men också två långvariga medarbetare, Mats Gezelius i Jerusalem och Juri von Bonsdorff, tidigare Yle-korrespondent, bosatt i USA. Det är för lite, men de ekonomiska ramarna sätter gränser.

Det blev ändå inte så mycket diskussion om just denna aspekt av trovärdigheten i rapporteringen. Mycket snart gled diskussionen in på Sovjetunionen och vilka regler som då gällde för rapporteringen. Hämläinen och Lindroos underströk att situationen ändrades "totalt" efter Sovjetunionens fall.

Nu är det öppenhet i rapporteringen som gäller.

De har sannolikt rätt – när det gäller Ryssland.

Men det betyder inte att journalister rapporterar fritt om allt.

Det akuta exemplet på undantag från den regeln är just kidnappningen av de två finländarna i Jemen. Det gled Hämläinen och Lindroos också in på och bedyrade att HS och Yle visste "allt" men att man inte kunde berätta av hänsyn till säkerhetsskäl.

Om medierna avslöjar vilka de två finländarna är skriver de under personernas dödsdom, var Yle:s och HS analys. Därför respekterar man Utrikesministeriets önskan att tåga.

Hbl visste inte "allt" men nog tidigt en hel del, inklusive personernas identitet och bakgrund. Inte heller

Hbl vill gå ut med informationen och argumentet är det samma: av säkerhetsskäl.

Det är mänskligt sett rätt och moraliskt korrekt om man ser till de två kidnappades person och deras anhörigas oro. Samtidigt bygger antagandet om att tåga är guld på en högst sannolik villfarelse om att finländska medier skulle vara de enda som vet vilka de kidnappade är. I en värld där man i de mest avlägsna vrån av världen har en mobiltelefon och en dator med tillgång till nätet kan man fråga sig hur det egentligen ligger till.

Varenda en av oss som har jobbat med fixare och tolkar i krig och konflikter i totalitära samhällen vet att man måste värna inte bara om källorna utan också om dem som hjälper en. Den diskussionen har inte försvunnit, senast har Sveriges ÖB Sverker Göranson understrukit att de afghaner som jobbat som tolkar åt västerländska trupper i Afghanistan måste skyddas också efter det att uniformerna vinkat farväl. Göranson vill att de ska få asyl i Sverige.

Han vet antagligen att läs- och skrivkunnigheten inte är begränsad bara till vissa delar av världen och tror inte heller att al-Qaida eller stammar och klaner på olika håll i världen varken har sett eller känner till smarttelefoner och internet.

Parallellen till Jemenfallet är att lokala aktörer vanligen vet betydligt mer om vem som är vem än man kunde tro.

Personligen var jag från början övertygad om att vilka det än är som det finländska paret har hamnat hos så vet dessa precis vilka finländarna är, i synnerhet som namnet på åtminstone den ena valsade omkring i lokalpressen i Jemen nästan genast efter att kidnappningen ägt rum.

Efteråt har det visat sig att arabiskunniga kolleger i flera länder kände till namnen på de kidnappade. Att forskare med sociologi som specialområde och med sina egna rötter i arabländer har sagt att "ingen som känner till kulturen öppet går ut med att i Jemen säga att personen ifråga vill forska i hur man blir radikal islamist" lämnar en fadd eftersmak när man minns argumentet om vad som måste "studeras på platsen".

Har vi att göra med en romantiker? Och är det romantiker som ska utbilda krishanteringstrupper?

Vilka finländarna var påverkade med största sannolikhet varför myndigheterna teg som muren. Ju mer kidnapparna kände till om parets bakgrund, desto större var sannolikheten för att lösensumman skulle trissas upp.

Det kan låta cyniskt, men de kidnappade hade ett större penningvärde som levande än om de hade ska-dats. Det kan vara förklaringen till att bara videon med dödshotet mot den unge österrikaren som kidnappades tillsammans med paret Kaleva, var den enda som kördes ut på nätet, låt vara att Atte Kaleva hävdar att en liknande videofilm gjordes också med honom.

I efterhand har både myndigheterna och paret Kaleva tackat medierna för att vi teg. En tjänsteman på UM till och med förvånade sig över att namnen inte läckte ut, trots att "alla" medier kände till dem.

Journalister ska rapportera fakta och öppenhet ska gälla.

Vakthundar var vi inte denna gång.

Och det ska bli intressant i hur man i efterhand ska se på vårt sätt att hantera vårt uppdrag, rapporteringen och följsamheten när det gäller myndigheternas uppmaning att tåga.

HUR PÅVERKAR DET NYA LAGRUMMET I KONKURRENSLAGEN KESKOS OCH S-KEDJANS VERKSAMHET?

I och med att Konkurrenslagen 4a § träder i kraft 1.1.2014 kommer det att leda till konsekvenser för marknadsledare. I den nya lagen stadgas det att en näringsgivare som innehar minst 30 procent av marknadsandelarna på marknaden för dagligvaruhandel ska anses ha dominerande marknadsställning.

Med dominerande marknadsställning har en näringsidkare eller en grupp av näringsidkare så stor detaljförsäljning att denne/ dessa kan styra pris- och/ eller leveransnivån och/eller kunna påverka de konkurrensförhållanden som råder.

Inom Kesko och S-kanava, som vardera har marknadsandelar på 34,7 procent och 45,6 procent av den totala dagligvarumarknaden (PTY 2013), motsätter man sig båda denna lagändring.

Ordförande för Keskos ledningsgrupp på koncernnivå och huvudchef för Kesko Matti Halmesmäki påstår i Aamulehti den 14.2.2013 att lagändringen kan

leda till att kedjan måste lyfta matpriserna vilket skulle missgynna konsumenterna. Från SOK:s (Suomen Osuuskauppa) sida tror man att lagändringen kan leda till en ökad import av matprodukter, vilket skulle gynna utländska leverantörer.

I och med att lagändringen träder i kraft blir K- och S-kedjan tvungna att beakta de fyra juridiska principer som begränsar vad aktörer med dominerande marknadsställning får göra, eftersom de blir betraktade som marknadsdominerande. Enligt Konkurrenslagens 2 kapitel 7 § är det förbjudet för näringsidkare att missbruka en dominerande marknadsställning. Missbruk av en dominerande marknadsställning handlar (bland andra) om följande förehavanden.

Prissättning av varor och tjänster är reglerad i Konkurrenslagens 2 kapitel 7 §. Monopolprissättning betyder att en näringsidkare själv kan bestämma produktpriser och prisstrukturer (prisstrategi) som kan leda till en

monopolsituation med lägre kvantiteter och högre pris än på en konkurrensmarknad. Detta är förbjudet enligt den första och andra principen i Konkurrenslagens 2 kap. 7 § som (kortfattat) säger att inga priser eller oskäliga affärsvillkor får påtvingas någon och att produktion eller marknad inte får begränsas till nackdel för en konsument.

Samma villkor gäller för s.k. prisdiskriminering, där "lika kunder" behandlas olika genom orättvisa skillnader i priser. Underprissättning betyder att näringsidkare i dominerande marknadsställning sänker sitt varu- och/eller tjänstepris så att försäljningsintäkterna är lägre än de rörliga kostnaderna i syfte att slå ut svagare aktörer från marknaden. Underprissättning leder ofta till monopolställning och är dessutom en hög alternativkostnad för samhället.

Både K- och S-kedjan har använt olika rabattssystem b.l.a. i syfte att öka sina kundkretsar. En trohetsrabatt ger kunden (inte införtjänad) ekonomisk nytta med syfte att få honom eller henne att inte konsumera konkurrenternas produkter.

Trohetsrabatter är förbjudna för marknadsledare i Konkurrenslagen eftersom de anses strida mot den fjärde principen som åberopar god handledning mellan olika parter på marknaden.

Sammanfattningsvis leder det nya lagrummet till för Kesko och S-kedjan nya omständigheter som de måste beakta i sin handelsverksamhet. Konkurrenslagens 2 kapitel 7 § förbjuder missbruk av dominerande marknadsställning och tillämpas med grund i fyra principer som reglerar deras verksamhet.

Text: Andreas Skrifvars

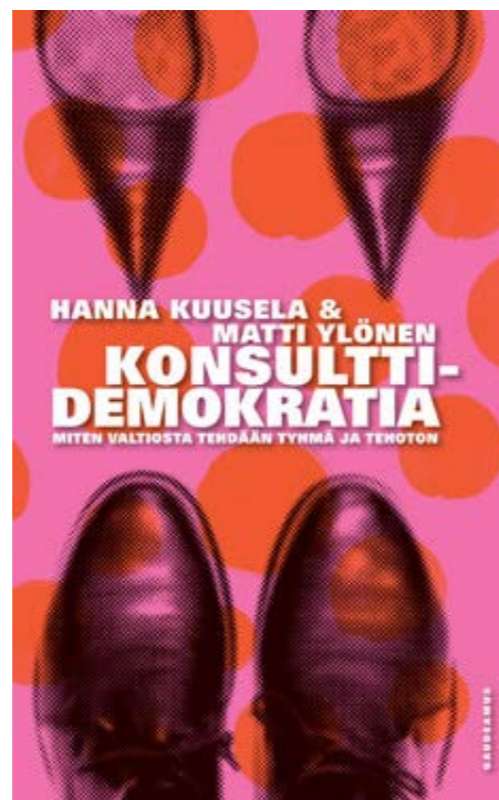
HUR TJÄNSTEMÄN FÖRVANDLATS TILL KONSULTERS MARIONETTDOCKOR

De som någon gång kommit i kontakt med hälsostationers och sjukhus patientinformationssystem lär vara eniga om att dessa inte fungerar på bästa möjliga sätt. Ifall informationssystem är mindre bekanta har säkert kaoset i VR:s biljetssystem för två år sen fångat den resterande befolkningens uppmärksamhet. Vem är det som står bakom utvecklingen av dessa serviceprogram för antingen statligt ägda bolag eller samkommunala sjukvårdsdistrikt? Konsulter.

Tieto och Accenture är de IT-bolag jag först kommer att tänka på, det finns säkert många flera. Med lite googlande kommer jag till Tietos och Accentures internationella hemsidor och inser att bolagen är allt annat än små aktörer. High tech-konsultföretag, inte undra på att statliga tjänstemän velat beställa sina program från dessa skickliga marknadsförare. Jag uppfattar konsulter också som ekonomer och human resource-expert, och med Himanen-incidenten också filosofer i den moderna meningen, inte Platon.

För att få veta mera om vad konsultföretag i Fin-

land sysslar med bestämmer jag mig för att läsa boken *Konsultdemokratia – miten valtiosta tehdään tyhmä ja tehoton*, utgiven i år och skriven av Hanna Kuusela och Matti Ylönen.

Medan jag läser inser jag att det kanske inte finns så många andra IT-konsultbolag som agerar på den finska marknaden. Däremot finns det mycket i Finland som konsulter har hand om. Mycket som ur ett demokratiskt perspektiv är väldigt ifrågasättbart.

Boken går stegvis igenom konsulternas frammarsch inom den offentliga sektorn. Allt verkar ha haft sin början i depressionen i början på 1990-talet då konsulter blev allt mer intresserade också av den offentliga sektorn p.g.a. dåliga arbetsmarknader.

Sedan dess har användning av konsulter blivit allt mer vardagligt, och för tillfället är anställning av utomstående expertkunskap vanligare än anställning av nya tjänstemän. Detta trots att konsulterna i många fall verkar bli dyrare än anställning av mera personal. Varför sker det och hur kan det gå igenom år efter år?

Finska tjänstemäns dåliga självförtroende presenteras som en orsak till att konsulter används så mycket. Enligt upphandlingslagen (Lag om offentlig upphandling, 30.3.2007/348) måste statliga och kommunala myndigheter i korthet konkurrensutsätta upphandlingar som går över 30 000 euro, det gäller alla köpta tjänster. I praktiken leder det ofta till indelning av inköpen så att varje enskild del avtalas skilt och priset på enskilda avtalen hålls under 30 000 euro, t.ex. på 29 900 euro.

Egentligen är det inte meningen att göra så, men arbetet måste bli gjort, tillräckliga personal- eller kunskapsresurser inom statliga instanser verkar inte finnas och konsultbolagen är skickliga på att komma med lösningar.

Då det sker konkurrensutsättningar vid beställningar av något (ofta hjälp för att genomföra organisationsförändringar eller andra förändringar och utbildningar som angår personalen eller en organisations strategier) händer det också att tjänstemännen anlitar konsulttjänster för att genomföra konkurrensutsättningen.

Är det faktiskt så att tjänstemännen inte litar på sin egen kunskap inom området? Och hur kan en konsult ha mera kunskap om hur en organisation ska förnyas, om denne inte jobbat inom organisationen sedan tidigare och insett vad som inte fungerar? De konsulter som jobbar med statliga uppdrag som inte har att göra med t.ex. IT, är också ofta tidigare tjän-

stemän. De kan alltså redan mycket om organisationen de jobbar för. Det känns väldigt förvrängt att ministerier varit tvungna att sparka sin personal i sparåtgärder endast för att senare inte ha råd med att anställa dem igen men nog kunna beställa utredningar av konsulter, som tidigare jobbat som deras tjänstemän. Detta är i alla fall en tanke som väcks på basen av boken.

Andra problem som lyfts fram med tanke på överdriven användning av konsulter är avtalens och projektens genomskinlighet. Eftersom konsultbolagen inte är offentliga bolag vill de inte ge ut siffror på sin verksamhet, också avtalen som skrivits mellan statliga och icke-statliga parter hemlighålls så långt det går. För legitimitet och demokrati är det inte hållbart.

Jag förstår att bastuavtal varit kutym i Finland redan länge, men samtidigt då man talar om gräsrotsnivå och mera påverkandemöjligheter för medborgarna, förstår jag inte hur t.ex. valdeltagande kan förväntas öka i och med allt skummare förhandlingar mellan tjänste- och affärsmän. Samma gäller säkert också -kvinnor.

Onödigt strikta lagar är inte heller enligt mig alltid välkomna. Jag är ingen anarkist, men då tjänstemän måste tassa omkring på tårna för att inte hamna inför rätten, och därför är ser det säkrare att anlita konsulter för genomförande av konkurrensutsättning för en beställning, något tjänstemännen utan onödigt strikt lagstiftning (hälsningar till EU) inte vore tvungna att göra, tycker jag att det är viktigare att saker fungerar och blir gjorda än att de fastnar i paragrafnät..

Trots att IT-konsulter fått mest uppmärksamhet p.g.a. att deras projekt speglar sig direkt på medborgarna, är det mycket mera i vårt land som styrs av inte alltid samhälleliga intressen.

Förutom att presentera en hel del siffror om hur mycket pengar staten öst på privata bolag i stället för att anställa statliga tjänstemän, poängterar boken om konsultdemokrati mycket strakt att tjänstemännen måste lyfta på hakan och lita på sitt kunnande och görande. Jag tycker alla som jobbar för samhällets bästa ska göra det, så får vi någonting gjort här också.

Text: Lotta Metsärinne

SPARA

PÅ RÄTT STÄLLE.

På Aktia

Välkommen till Aktia
– den lokala finländska banken
med god betjäning!

Aktia Bank erbjuder flera bra alternativ för att sköta om och öka din förmögenhet. Vi berättar gärna mera.

Boka tid för en lönsam träff på www.aktia.fi eller på tfn 0800 0 2470.

Aktia
Ser en människa i varje kund.

Smakliga måltider!
sedan 1973

gadolinia
Kafé Gadoria Kb

www.studentlunch.fi

SNABBLÅN – EN ORSAK TILL SKULDSÄTTNING BLAND UNGA?

Är ett snabblån konsekvensen av icke-ändamålsenligt skött ekonomisk planering eller är det "a necessary evil"? Genom att fråga ett tjugotal studerande om de någonsin lyft ett snabblån och om inte, så varför inte, så får jag det klara och entydiga svaret nej. De flesta uppgav som orsak att snabblånets räntor var för höga samt att det fanns en hög riskfaktor med återbetalningen.

Snabblånen introducerades i Finland år 2005 och tockades i lagen som korttidskrediter. Bland annat betydde det att kreditgivarna skulle ange ränteprocent och uppge alla bikostnader som uppstod vid lyftande av ett snabblån.

Enligt Statistikcentralen (2013) ökade de beviljade lånen mellan åren 2005 och 2011 explosionsartat

och endast under år 2011 beviljades sammanlagt ca 1,4 miljoner nya lån till det totala beloppet av 322 miljoner euro.

Enligt Vivus (som är ett av Finlands snabblåneföretag) är snabblånen inte riktade till en särskild målgrupp utan de är menade för personer med ett akuta och oväntade behov av pengar. Ett sådant behov kan uppstå för vem som helst plötsligt men många snabblåntagare är unga personer i studieålder. Enligt uppgifter från utsökningsregistret (2011) om åldersfördelningen i utsökningsärenden (gällande snabblån), var 46 procent av personerna i åldern 20-29 år. Unga personer har alltså problem med återbetalning av snabblånen och den stora faran är att man hamnar i ett ekkorrhjul med nya lån och högre räntor.

I landets ledning var man mycket orolig över de ökade skuldproblemen som var anknut-

na till snabblånen och detta ledde till att en ny lag om ett räntetak för korttidskrediter stiftades. Med andra ord utökades Konsumentskyddslagens 7 kapitel med paragraf 17 som säger att den effektiva ränta som används vid snabblån inte får vara högre än i 12 § Räntelagen avsedda referensränta plus 50 procentenheter.

Studerande är väl medvetna om riskerna kring lyftande av snabblån och väljer sällan det (nöd)finansieringsalternativet. Åbo Akademis Studentkårs socialpolitiska expert Monika Antikainen säger att Studentkåren på intet sätt uppmuntrar studerande att lyfta ett snabblån b.l.a. för att räntorna är skyhöga. Hon tycker också att det är bra att verksamheten är strikt reglerad. Trots detta finns det studerande som frivilligt eller ofrivilligt tvingas lyfta snabblån.

I förarbetena för lagen om räntetak (Regeringspropositionen 78/2012 rd) togs det b.l.a. upp

hur en hög skuldsättningsgrad bland unga på sikt kan leda till marginalisering och arbetslöshet i samhället.

Det är svårt att debattera att inte media spelat en roll i den negativa uppfattning som råder kring snabblånen. Från Vivus sida anser man att den största orsaken till den negativa bilden är bristfällig eller felaktig information från media. Vivus medger dock att det funnits långivare på kortkreditmarknaden som genom oärliga metoder bidragit till den allmänna negativa uppfattningen. Exempelvis har vissa företag underlåtit att visa alla väsentliga uppgifter som enligt lag krävs vid marknadsföring av krediter. Eftersom snabblånen redan under en längre tid varit heta på tapeten har nyheter om oärliga förehavanden genast fått en explosionseffekt i samhället.

Text: Andreas Skrifvars

RECENSION

VÄLFÄRD UTAN TILLVÄXT

AV TIM JACKSON

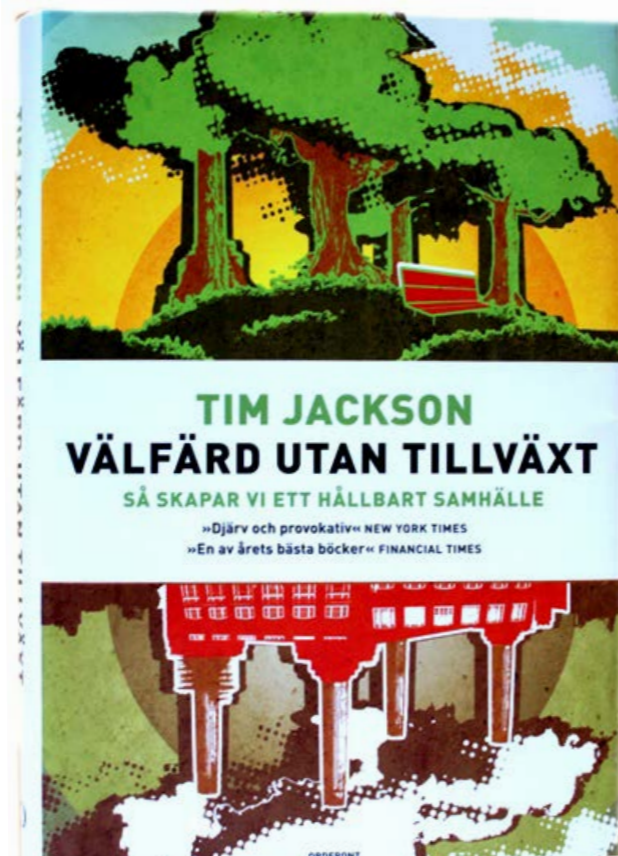
Tim Jacksons bok "Välfärd utan tillväxt" ("Prosperity Without Growth") utkom på svenska år 2011. Låt inte det faktum att den egentligen är en rapport från en brittisk kommission för hållbar utveckling (Sustainable Development Commission) avskräcka er, man behöver inte förstå mycket om varken ekonomi eller ekologi för att hänga med. Jacksons huvudfrågeställning, hur man kan skapa ett fungerande samhälle som inte är beroende av ekonomisk tillväxt, är aktuellt av flera orsaker.

Det kan inte ha gått någon förbi att ökad tillväxt räknas som ett av politikens viktigaste mål, vilket accepteras av många. En av bokens grundläggande tankar är att vi inte kan fokusera så hårt på ökad tillväxt utan att verkligen fundera över varför vi vill ha denna tillväxt, och vad den egentligen betyder. Jackson vägrar acceptera tillväxten som ett självändamål, höjt över alla andra mål.

En annan sida av myntet är ju såklart den ekologiska, att jordens ändliga resurser knappt är ens en parentes i ekonomiska beräkningar. Till dessa kan man även lägga sådana aspekter som den relativt kända lyckoparadoxen, en teori om att lyckonivån i samhället bara påverkas av ökat materiellt välstånd upp till en viss gräns. Hur vet vi när tillväxt inte längre "lönar sig"?

Ett av de största hindren för att lösa problemen anser han föga förvånande vara människans sätt att tänka. Ökar välståndet strävar vi hela tiden efter mer än grannen, eftersom det är den relativa, istället för den absoluta, nivån som gör oss nöjda.

Vi ger materiella ting psykologiska innebörder, vilket gör att vi uttrycker våra identiteter och värderingar genom att konsumera. Vi använder pengarna vi sparar på energieffektiv teknik till att flyga runt jorden. En förändring i konsumismens sociala logik är enligt Jackson en förutsättning för att lösa ekologiska problem.

Varför är då Jacksons bok viktig? Vi har alla hört det förut. Jordens resurser håller på att ta slut på grund av att ekonomin växer för fort. Kapitalismen styr samhället. Människan vet inte sitt eget bästa. Vad kan han ha för nytt att komma med?

Jag anser att den största fördelen med Jacksons resonemang inte är att han lyckats lägga fram problemen, utan att han också verkar ha funderat på seriösa lösningar.

Nu talar vi inte om enkla och lite naiva lösningar som hur vi ska få människor att sopsortera bättre eller utveckla energisnålare bilar. Istället uppmanar han oss att helt tänka om när det gäller begrepp som välstånd.

"Möjlighet att blomstra" är ett uttryck han använder för att beskriva den nya form av välståndsmått som kunde ersätta de gamla. Trots att begreppet känns aningen hippieinspirerat och flummigt har det sina poänger.

Det innefattar mycket av det som kan anses viktigt för ett fungerande samhälle, som möjlighet att delta i samhällslivet och ha meningsfulla arbeten.

Han menar också att istället för att fästa uppmärksamheten vid den arbetslöshet som uppstår om tillväxten avstannar, borde vi fundera på nya sätt att organisera arbetsmarknaden. Jämnare fördelad arbetstid, vilket skulle innebära mindre arbete åt flera. Större fokus på service och omvårdnadsyrken som inte tär på miljön.

Jackson kan på många sätt låta utopisk, men han är medveten om detta själv. Han vet att man ofta ses som en dåre eller alltför extrem om man ifrågasätter tillväxten, eftersom hela vårt system är uppbyggt kring den. Han har säkert rätt.

Det är ändå uppfriskande att en seriös författare vågar vara nytänkande och rakt på sak, med risk för att uppfattas som orealistisk. Frågan är ju om det inte är lika utopiskt och orealistiskt att helt ignorera alla tecken på att det nuvarande systemet inte fungerar.

Trots att boken stundvis har ett lite stelt upplägg är den varken överdrivet akademisk eller tungläst. Den är inte heller bunden till något specifikt akademiskt ämne; makroekonomiska teorier varvas med ekologiska och sociala.

Jag skulle rekommendera boken för alla med något slags samhällsintresse, speciellt ni som tycker att ni hört allt det här förut. I de samhällsdebatter som tas på allvar känns ekologi och mänsklig utveckling fortfarande alltför ofta som utfyllnadsteman vid sidan om ekonomisk tillväxt.

Text: Sandra Lillqvist

Tule tutustumaan

Lounais-Suomen Yhteiskunta- alan korkeakoulutetu- ry:n

toimintaan

www.svalvs.blogspot.fi

PENSIONSÅLDERN VÄCKER KÄNSLOR — SAKLIG INFORMATION MINSKAR RÄDSLAN

Text: Maria Hokkinen

Har du sett pensionsrelaterade nyheter i medier på sistone? Har de fått dig att undra hur länge du måste jobba innan du får gå i pension, eller om det överhuvudtaget finns någon pension kvar för dig när det är dags? Nyhetsrubrikerna ger en dystert bild över våra framtidsutsikter, men verkligheten är dock inte helt så mörk.

Vi börjar samla in vår framtida pension redan i 18-årsåldern, och betalar pensionsförsäkringsavgifter av varje lön. Största delen av dessa insamlade pengar betalas ut direkt till de nuvarande pensionärerna, medan resten fonderas för att växa ränta för de kommande pensionärernas behov.

De nuvarande pensionärernas förmåner betalas med andra ord huvudsakligen av dem som arbetar just nu. När det en gång är dags för oss att bli pensionerade förvandlas vi från betalare till mottagare, och får pension. Varje månad, så länge vi lever.

För att få det hela att gå ihop måste det naturligtvis finnas tillräckligt mycket folk i arbetslivet på en gång. Arbetskarriärerna borde förlängas från båda ändorna för att hållbart kunna finansiera pensionerna.

Hur länge måste jag jobba då!?

Höjningar i pensionsåldern och stramare regler vad gäller den förtida ålderspensionen väcker stora känslor. Folk känner sig lurade; om mina mor- eller farföräldrar fick gå i pension i 60-årsåldern, ska jag väl också ha rätt till det?

Pensionerna var i början en social förmån för de få som överhuvudtaget klarade sig till äldre dar. Tidigare dog man "med stövlarna på" och hann aldrig njuta av lugna pensionsdagar. Ett barn som föds i Finland i år förväntas leva till 100 år. För hundra år sedan var den förväntade livslängden i Finland under 50 år. "60 is the new 40", men ändå vill folk gå i pension tidigare och tidigare.

De äldre generationerna började också ofta jobba redan i 20-årsåldern, om inte tidigare. Om man stud-

erar tills man är 25, och vill sluta jobba vid 60, hinner man vara i arbetslivet 35 år. Man kunde ju tycka att det är helt rättvist att jobba några år till, om man ändå hinner njuta av sina pensionsdagar i flera tiotals år?

Pensionsnyheterna inget för skandalpressen

Medierna förfasar sig regelbundet över den stigande pensionsåldern. Som kommunikatör på ett pensionsbolag läser jag pensionsnyheter med intresse, och ofta även med förargelse.

Det känns som om även de mer sakliga medierna hade börjat följa skandalpressens exempel – det gäller att få folk att klicka upp nyheten, till vilket pris som helst. En rubrik som väcker skräck, avund eller chock lockar klickningar, och det är det enda som räknas. Ord som "pensionsbomb" är som klippta och skurna för detta ändamål.

Pensionsärenden borde dock inte falla i samma nyhetskategori som senaste avsnittet av BigBrother. Pensionsåldern och pensionssystemet är saker som berör oss alla, och vi förtjänar exakt, ärlig och saklig information om våra framtidsutsikter gällande pensionen.

Skribenten är ÅA-alumn och jobbar som kommunikatör på Veritas Pensionsförsäkring.

www.taloussanomat.fi 9.10.2013

"HERE'S MY BUSINESS CARD"

LÄRDOMAR FRÅN NEW YORK — MÅLMEDVETENHETENS STAD

Mellan februari och augusti 2013 hade jag min hemadress i East Village, Manhattan, New York. Huvudsyftet med min vistelse där var en sex månaders praktik, men förutom jobbet ägnade jag så mycket tid som möjligt åt att samla livsperspektiv genom att göra som så många New Yorkers gör dagligen, dvs. prata med främmande människor. Detta gjorde jag både på gatan och i metron och på caféer, och i mera naturliga situationer via hobbyer osv.

Det gemensamma med alla människor jag träffade under min tid i New York var att de visste precis vad de ville med sina liv, och att New York var, precis i enlighet med klischéerna, platsen där drömmarna skulle förverkligas. Networking verkade vara en otroligt central del av att ta sig fram i arbetslivet och drömförverkligandet, och jag lärde mig snabbt att man inte ens kunde gå ut på krog utan sina businesscards, som delades ut till höger och vänster oberoende av ålder eller yrke.

Människorna jag träffade i New York var lika mångsidiga och intressanta som staden själv.

Där fanns Texas-killen som ville få ett genombrott med sin musikensemble, och syriern som ville bli en framgångsrik journalist. Irländaren som anlant till stan med 500 dollar cash och musikdrömmar i bakfickan. Thailandaren som jobbat så hårt för att lära sig tala så många språk så flytande för att kunna jobba och bo i USA, till priset av att aldrig kunna träffa sin fattiga familj hemma i Thailand. Vietnamesen som vunnit Green Card på lotteri och på så vis nästan bokstavligen vunnit det liv han har nu inom designbranschen i New York.

De ivriga unga arkitekterna som jobbade dygnet runt med cigarett i mungipan. Den litauiske fotografen och dokumentärfilmaren, och den före detta amish-flickan som gett upp sin religion och nu sökte efter ny riktning på sitt liv. Han som jobbar som bartender i New Yorks äldsta bar och som sedan också visade sig vara en känd konstnär. Den stenrike 25-årige Bostonkillen som vågat steget ut, grundat eget företag och nu bor i en lyxig skyskrapa i Financial District.

Min bästa vän från Seattle som lyckats med det omöjliga att skaffa bra jobb i New York utan kontakter, och nu spenderar sina nätter på 20 kvadrat med två andra unga killar, allihopa sovandes på identiska utdragbara fåtöljer. Taxichauffören som samlade ihop pengar så hon en dag skulle kunna bygga ett hus i sitt hemland i Sydamerika.

Han som satt och spelade piano i parkerna, dag efter dag, och helt oberörd av förbipasserandenas reaktioner alltid log det bredaste leendet jag någonsin sett. Och, lika mycket han som iklädd vita plasthandskar långsamt och metodiskt stod och skar saftiga mangofruktar i symmetriska bitar, för att sedan lägga dem i fyrkantiga plastskålar för priset av 4 dollar.

"...förutom jobbet ägnade jag så mycket tid som möjligt åt att samla livsperspektiv genom att göra som så många New Yorkers gör dagligen, dvs. prata med främmande människor."

Jag är en stor beundrare av folk som verkligen funderat på vad de vill och sedan satsar allt på att försöka förverkliga sin dröm. Att människor från början ofta har olika förutsättningar att förverkliga dessa drömmar behöver knappast ens nämnas, men alla dessa människor jag träffade hade ett gemensamt drag i sin enorma målmedvetenhet. Huvudsaken är inte säkerheten i att lyckas – huvudsaken är att försöka.

Under min tid i New York slog det mig hur mycket människor ändå ofta väljer vad de sysslar med i livet baserat på rädsla.

Rädsla för riskerna med att pröva andra alternativ, rädsla för att hamna flytta till annat land eller annan ort, rädsla för att misslyckas, rädsla för finansiell osäkerhet – och rädsla för att våga medge att det man vill kanske egentligen är något helt annat än den stigen man redan valt.

De människor jag träffade i New York lät inte den här rädslan styra sina liv. Flera av dem hade gjort stora uppoffringar och tagit stora risker, och sedan tålmodigt knegat fram i flera år eller årtionden. Vissa var bara i början på sin väg, men inte mindre beslutsamma för det. De här personerna som jag träffade och pratade med var det allra mest givande med hela min vistelse utomlands, och är nu en enorm inspiration som jag hoppas att jag aldrig glömmer i de stunder jag själv står inför stora och små val i livet.

Huvudsaken är inte säkerheten i att lyckas – huvudsaken är att försöka.

New York är en stad där folk från världen över försöker slå genom med sina drömmar, och det är inte för intet som det sägs om den staden att "If you can make it here, you can make it anywhere".

Min uppmaning till alla är dock, att you really can make it anywhere, inte bara i New York! Det kanske är en osann stereotyp, men här i Norden kan man ibland få en känsla av att folk gärna väljer att vandra på samma stig som alla andra, och att helst inte skilja sig ur mängden alltför mycket. Det är inget fel med det i sig, men New York påminde mig om hur otroligt intressant världen blir då människor väljer att göra en massa helt olika saker, på olika sätt, av olika orsaker.

Våga välja din egen stig, vare sig den följer normerna eller ej!

Text: Annina Troberg

Nationaliteter, religioner osv. är påhittade här för att dölja folks riktiga identiteter.

LIVET VID ÅBO AKADEMI, VAR DET BÄTTRE FÖRR?

I Politicus från 1983, för 30 år sedan, finns en hel del skatter att rota i, och som får en att tänka (någonting jag som Y-generationalist, se sid. 7, inte skulle få yttra mig om) ifall "gamla goda 60-talet" ändå är det uttryck som borde användas än idag?

För lite under ett år sedan tillsatte Åbo Akademi rektor Mattinen ett antal arbetsgrupper (jep...) som skulle utreda hur Åbo Akademi framtid kunde utvecklas för att effektivisera användningen av resurser. Arbetsgrupperna jobbade fram allmänna visioner och utredningar om struktur, utbildning och stödenheter.

I arbetsgruppen för utbildning sammanfattas följande "Akademien bör avsluta utlokaliserad utbildning och verksamhet som ryms inom ramen för akademins verksamhet i Åbo och Vasa...". Alltså utbildning som kan ske i Åbo och Vasa ska ske enbart i Åbo och Vasa.

I liknande banor tänkte man också i de andra arbetsgrupperna och faktiskt också på 80-talet. Henrik Wilén (SF klubbis 1983), som bidragit med diverse artiklar till Politicus, vill minnas att det fördes "häftiga diskussioner om utlokalisering av delar av SF (Statsvetenskapliga fakultetet) till Vasa (Österbottens högskola), vilket vi studenter självfallet motsatte oss".

Sedan dess har Åbo Akademi etablerat sig både i Vasa och andra städer, men det finns studenter som också idag ser kritiskt på dubblettutbildningar, vilket också Åbo Akademi borde ta itu med, med tanke på effektiv resursanvändning.

Glädjande är att studerandena på 80-talet och förra vårens arbetsgrupper kommit till samma slutresultat: att inte ytterligare decentralisera.

Lite väl monoton diskussionsutveckling tycker jag.

Har diskussionerna över huvudtaget kommit framåt sedan 80-talet? På samma sätt som nu framfördes kritik mot den tidens studerande och deras passiva attityd mot debatter och diskussioner.

”Är studenterna vid SF överhuvudtaget intresserade av vad de sysslar med?” och “[...] är det så att byggnaderna vid Gezeliusgatan blivit en avstjälpningsplats för landets laudaturstudenter [...] en uppbevaringsplats för folk som inte platsade juridiska [...] eller någon annan utbildningsanstalt.”

Som orsak till passivitet bland studerandena ges den examensreform som genomförts och som lett till att studerandena börjat jaga studieveckor. ”Den som fått ihop mest veckor först, är bäst.” Säkert bäst för staten. Jag tycker det också låter lite väl bekant.

Och ja, medborgarlön var ju också på tapeten.

Egentligen är dagens studerande bra jämförbara med 80-talets discofantaster, man festar och har roligt medan studierna är något som sköts vid sidan om. Flammande diskussioner om samhällsfenomen syns inte i vardagen, och många diskussioner verkar vara upprepningar från förr. Men hur blir det då med ”gamla goda 60-talet”?

Nog festades det väl då också, The Beatles levde ju sina guldår. Oförnekligen har många saker från 60-talet blivit kvar i historien, inte minst Kalla kriget, Berlinmuren och ”I Have a Dream”, Notkrisen, finlandisering och Kekkonen.

Kan det ändå vara så att studerandes ointresse för att debattera aktuella händelser och politik beror på hur nyheterna föds, lever en dag, högst en halv vecka, och dör? Och med alla möjliga informationskanaler, hur ska man veta vad man ska sätta in sig i och verkligen studera för att kunna bilda sig en åsikt?

I en generaliserande utbildning som vår, är det ändå meningen att man ska vara expert på något? Och i så fall, i vilket skede är det meningen att man som studerande inser detta?

Trots att själva samhällsdiskussionerna kanske inte kommit så mycket framåt som man hoppats på under de senaste 30 åren, trots att många saker verkar stå på stället, vågar jag ändå påstå att utvecklingen varit mot det bättre.

Idag har studerande åtminstone alla verktyg i världen för att utveckla sig själva och sin kunskap, och med facit i hand, också utan alla dessa verktyg har 80-talets passiva studerande klarat sig helt hyfsat i livet.

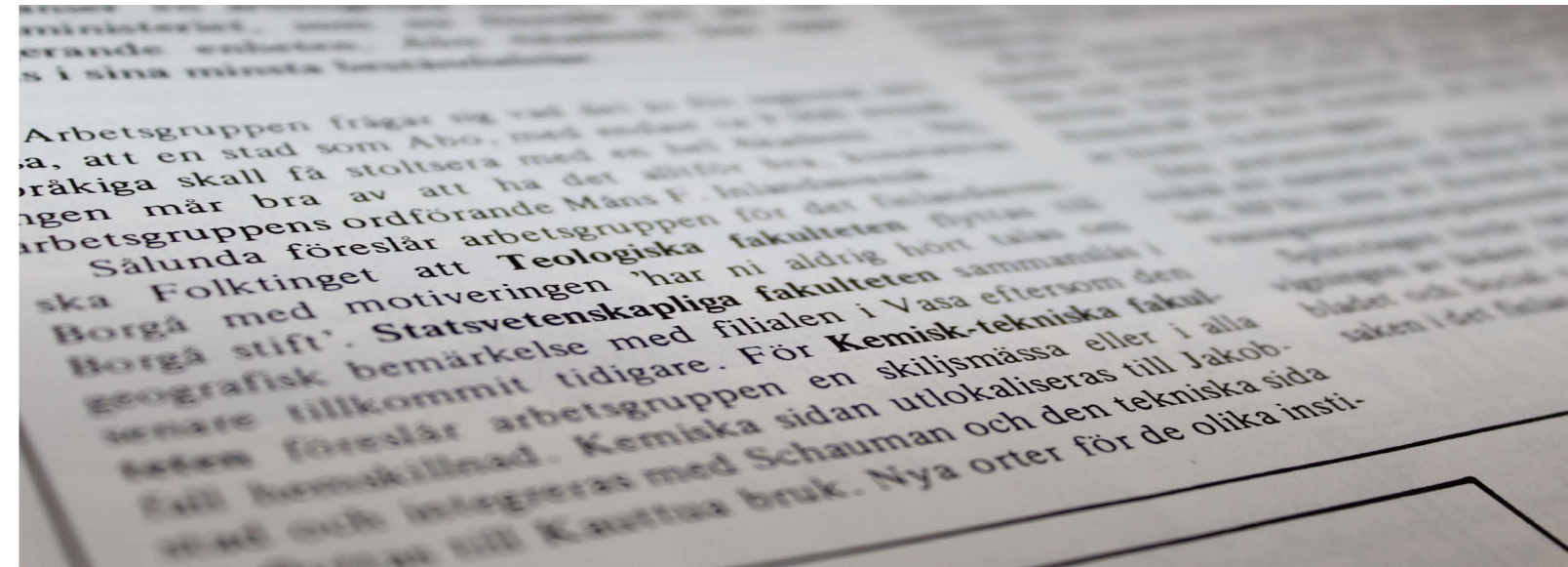
Skillnaden mellan 80-talet och idag är väl att Kekkonen då ännu var vid liv och att vi upplevt hela två finanskriser sen Politicus 1983. Jag låter bli att dra några slutsatser från det.

text: Lotta Metsärinne

Detta har knappast ändrat (November 2011)

År 2011 utnämndes Åbo av Akava till Finlands bästa studiestad, och staden ses också annars som en av de med bäst studieliv. Man kan ju anta att det stora antalet specialföreningar, för tillfället över 80 stycken bara vid Åbo Akademi, har något med detta att göra.

SPECIALFÖRENINGAR STIMULERAR STUDIELIVET

En del av dessa är nationer med en anknytning till en viss plats eller musik och idrottsföreningar. Största delen är ändå fakultets- eller ämnesföreningar, alltså främst riktade till personer som studerar samma ämne. Man antar förstås att de som studerar liknande ämnen har vissa gemensamma intressen som föreningen kan uppmuntra, förutom den ganska självklara uppgiften att fungera som social träffpunkt. Men hur går detta till i praktiken?

Ska föreningarna vara en förlängning av studierna, ett sammanhang där man helt får glömma sina studier, eller något mittemellan? Och vad händer med alla aktiva medlemmar som senare försvinner ut i arbetslivet, lyckas man hålla kontakten med dem?

Jag har frågat runt lite på ÅA vad olika föreningar sysslar med och hur de kopplar föreningens verksamhet till medlemmarnas studier.

Teologiska Studentföreningen (TSF), Merkantila Klubben (MK) och Biotica blev föremål för undersökningen, och lite egna upplevelser från SF-klubben smyger sig också in. TSF och MK är fakultetsföreningar, Biotica en ämnesförening, vilket innebär att de två första samlar medlemmar från flera ämnen under samma

fakultet medan Biotica riktar sig till biokemister. Vad gäller andelen aktiva medlemmar ligger föreningarna på ungefär samma nivå, cirka en fjärdedel. SF-Klubben ligger uppskattningsvis också kring en fjärdedel, beroende på om man räknar med alla evighetsmedlemmar som utexaminerades för 20 år sedan eller inte.

MK och TSF säger att ungefär femtedel av allt program de ordnar har någon form av studiekoppling, Biotica har ordnat en exkursion men i övrigt inte studierelat program. Vid både MK och TSF verkar de studierelaterade programmen vara väldigt uppskattade. MK:s företagsbesök är populära, och de brukar fyllas snabbt eftersom de inte ordnas så ofta och platserna är ganska begränsade.

Teologernas gästföreläsningar och besök från prästförbundet är välbesökta i förhållande till annat program. På hösten ordnar TSF också en sedermåltid, det vill säga en judisk påskceremoni. Låter utan tvivel som en lyckad kombination av studierelat tema och fest. TSF:s styrelse säger att de flesta studerande är väldigt drivna i sina studier, vilket gör program med teologiskt tema lockande.

Kafferummet funger säkert som de flesta föreningars hjärta, och ämnen som studier, senaste skvallret och aktuella händelser verkar vara vad som diskuteras hos alla föreningar.

När personliga åsikter inom teologi diskuteras på TSF lär diskussionerna bli väldigt intensiva. När det gäller SF har jag hört många fundera varför politik och samhällsfrågor diskuteras så lite bland studeranden. Hur kommer det sig att teologerna debatterar teologi men samhällsvetare inte diskuterar politik?

Eftersom en alumniförening för SF ligger i startgroparna var jag såklart intresserad av att höra hur andra föreningar håller kontakten med de som lämnat kafferummets soffor och graduångesten bakom sig.

MK verkar ligga ett litet steg före SF på den här fronten, de startade en alumniverksamhet i våras. De säger att verksamheten inte riktigt har kommit igång ännu, utan målet för tillfället är att få kontakt med gamla MK:are som är intresserade av att engagera sig. På TSF finns ingen officiell alumniförening, men där verkar kontakten fungera ganska naturligt ändå. Många f.d. studerande har fortfarande kontakt med klubben och syns till på akademien med jämna mellanrum. Biotica har inte heller en alumniförening, men har ordnat något presentationstillfälle där utexaminerade berättar vad de sysslar med.

Här kan man ju undra om en relativt liten förening som TSF har lättare att upprätthålla en naturlig kontakt med de utexaminerade, medan alumniföreningar behövs för större föreningar som SF och MK ?

En av de som skulle vara intresserad av alumniverksamhet är Icca Krook, anställd som amanuens på socialvetenskapliga institutionen och före detta aktiv inom SF-klubben. Hon påpekar att många alumner till stor del skulle aktivera sig för att träffa gamla studiekompisar, och att man måste komma ihåg att de som studerat på 00-talet kanske inte känner att de har mycket gemensamt med de som studerat på 70-talet.

Det Icca personligen säger sig ha haft mest nytta av från ämnesförningsverksamheten är inte de program som haft någon direkt koppling till studierna, utan projektförvaltningsförmåga och såklart ett stort socialt nätverk. Hon säger att man på SF kanske får ut mest av seminarier och liknande program om man studerar

statsvetenskap, eftersom hon upplevt att de är ganska riktade åt det hållet. Tack vare allt detta har hon iallafall kommit fram till att hon inte vill bli politiker, så någon riktning inför framtiden har det ändå gett...

Som exempel på bra studierelaterade program från sin egen studietid nämner hon alumnidagar där alumnerna deltog i paneldebatter och berättade vad de gör nuförtiden, och sedan sätts tillsammans med studerande på kvällen. Också Veritasbesöken var uppskattade.

När det gäller frågan om att diskutera eller inte diskutera samhällsfrågor på SF verkar läget ha sett annorlunda ut under Iccas studietid, då politik och aktuella händelser debatterades livligt inom klubben. Varför ser läget annorlunda ut nu? En av orsakerna tror hon kan vara att man ännu för några år sedan inte hade samma tillgång till internet, och att diskussioner som nu förs över sociala medier tog mera plats på fysiska platser som SF:s kansli.

Man kan kanske konstatera att föreningarna på ÅA verkar ganska bra på att blanda seriöst program med oseriöst. Icca uppmanar alla att aktivera sig inom änesföreningar, inte minst för att det ger en signal åt framtida arbetsgivare att man besitter en social kompetens och gjort annat än pluggat. Och såklart för att det är roligt. Samtidigt är väl det viktigaste ändå att föreningarna erbjuder en social gemenskap (vilket de flesta kurser inte verkar lyckas med), och ser framtida fördelar som en bonus?

Text: Sandra Lillqvist

KÅRVAL 5-6.11

Kårval?

I kårvalet väljer kårmedlemmarna ett nytt fullmäktige för studentkåren. Fullmäktige består av 25 ledamöter, med 25 suppleanter, valda för 2 år.

Röstning sker elektroniskt, 5-6 november.

KÅREN

ÅBO AKADEMIS STUDENTKÅR

Vad gör kårfullmäktige?

Kårfullmäktiges arbetsfält är allt det som studentkåren gör;

- bestämmer om budget och verksamhetsplan
- väljer studentkårens styrelse
- väljer studentrepresentanter till olika förvaltningsorgan vid ÅA
- väljer en direktionsstyrelse för studentkårens affärsverksamhet.

MELLAN FÖRETAGAREN OCH VERITAS
FINNS ALLTID NÅGOT
MER ÄN BARA

LAGSTADGAD

FöPL

FÖRSÄKRING

"När du
ringer oss
får du alltid
en människa
på tråden."

LÅT OSS TÄNKA PÅ

DIN
PENSION
REDAN NU.

ETT RÄTT ANPASSAT
FÖRSÄKRINGSSKYDD MED

100

ÅRS ERFARENHET

Veritas har specialiserat sig på FöPL- och ArPL-försäkringar samt på företagarens individuella behov. Av oss får du utöver pensionsförsäkringen också nyttiga råd och vid behov finansiering. Läs mer om den lagstadgade FöPL-försäkringen på veritas.fi/mer-an-fopl eller ring 010 195 612.